

SİRKÜLER: 2019/41: T.C. Merkez Bankası Reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı ve avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranını değiştirdi.

11.10.2019 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan T.C. Merkez Bankası tebliğiyle Bankaca, vadesine en çok 3 ay kalan senetler karşılığında yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı yıllık yüzde 17,25, avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı ise yıllık yüzde 18,25 olarak tespit edilmiştir. Belirlenen oranlar yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bilindiği üzere Vergi Usul Kanununun 281 ve 285. maddelerine göre, bankalar, bankerler ve sigorta şirketi dışındaki mükelleflerin alacak ve borç senetlerini değerlendirme gününün değerine irca etmeleri, bir başka ifadeyle reeskonta tabi tutmaları ihtiyaridir. Bununla birlikte alacak senetlerini reeskonta tabi tutan mükelleflerin borç senetlerini de reeskonta tabi tutması zorunludur.

Diğer taraftan, 5941 sayılı Çek Kanununun 3, 5 ve 6'ncı maddelerinde ve Geçici 3. Maddesindeki düzenlemeleri dikkate alan Gelir İdaresi Başkanlığı, 30/04/2013 tarihinde yayınladığı Vergi Usul Kanunu 64 sayılı sirkülerinde, ileri düzenleme tarihli çeklerin değerlendirme gününde vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlar için öngörülen reeskont uygulamasından yararlanmasının mümkün bulunduğunu belirtmiştir. Dolayısıyla verilen ve alınan ileri düzenleme tarihli çeklerin de, seçimlik hak kullanıldığında, reeskonta tabi tutulması gerekmektedir.

Ayrıca, 238 seri no.lu Vergi Usul Kanunu tebliği uyarınca, reeskont uygulamasında esas alınacak oran, eğer var ise senette belirtilen faiz oranı, bu oran senette belirtilmemiş ise T.C. Merkez Bankası tarafından açıklanan avans işlemlerine ilişkin faiz oranı olacaktır.

Buna göre 11.10.2019 tarihinden sonra Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek mali tabloların hazırlanmasına ilişkin reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı T.C. Merkez Bankasının 11.10.2019 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan tebliğinde belirlenen %18,25 oranıdır.

Faiz tutarının hesaplanmasında ise iç iskonto yöntemi uygulanacaktır. İç iskonto yöntemiyle faiz hesaplama formülü aşağıdadır:

$$F = A - \left\{ A \times \frac{360}{360 + (m \times t)} \right\}$$

F: Hesaplanan iskonto tutarı

A: Senedin nominal değeri

t: Senedin vadesine kalan gün sayısı

m: İskonto (faiz) oranı

Yabancı para ile olan senetli alacak ve borçlarda ise Vergi Usul Kanunu'nun 280. Maddesi uyarınca, varsa senette yazılı faiz oranı, senette faiz oranı yazılmamış ise değerlendirme gününde geçerli Londra Bankalar Arası Faiz Oranı (LIBOR) esas alınacaktır.

NOT: 5941 sayılı Çek Kanunu'nun Geçici 3. Maddesinin 5. Fıkrasında yer alan "*31/12/2017 tarihine kadar, üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce çekin ödenmek için muhatap bankaya ibrazı geçersizdir.*" şeklindeki hükmündeki "**31.12.2017**" tarihi 5.12.2017 R.G. tarihli 7061 s. Kanun ile "**31/12/2020**" olarak değiştirilmiş olup, dolayısıyla 31.12.2020 tarihine kadar ileri düzenleme tarihli çeklerin, seçimlik hak kullanıldığında, reeskonta tabi tutulması gerekmektedir.